

لزوم تشکیل شبکه کشورهای ضد امپریالیسم

■ James Petras

جیمز پتراس

پروفسور جیمز پتراس، استاد بازنشسته جامعه‌شناسی دانشگاه بینگهمتون نیویورک و از مهم‌ترین جامعه‌شناسان معاصر آمریکا و مؤلف ۶۰ کتاب است که به ۲۹ زبان ترجمه شده‌اند. ۶۰۰ مقاله وی در مجلات معتبر علمی مانند مجله جامعه‌شناسی آمریکا و مجله جامعه‌شناسی بریتانیا منتشر شده است. همچنین مجلات و روزنامه‌های مشهوری چون نیویورک تایمز، گاردین، فارین پالیسی، لومند دیپلماتیک، نیشن، کانتر پانچ و... بیش از ۲ هزار مقاله سیاسی- اجتماعی از دکتر پتراس در خصوص خاورمیانه، لابی اسرائیل، سیاست خارجی آمریکا، امریکای لاتین، امپریالیسم، جهانی سازی و جنبش‌های چپ‌گرا منتشر کرده‌اند. وی فارغ‌التحصیل دانشگاه‌های بوستون و برکلی کالیفرنیا بوده و در سال ۱۹۶۸ جایزه بهترین پایان‌نامه انجمن علوم سیاسی غرب را دریافت کرده است. همچنین سال ۲۰۰۲ برنده جایزه بهترین کتاب سال را برت کندی شده است.

از کتاب‌های وی می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد: «سیستم در بحران»، «قدرت اسرائیل در ایالات متحده»، «جهانی سازی آشکار»، «صهیونیسم، نظامی گری و افول قدرت ایالات متحده»، «جنبش‌های اجتماعی و قدرت حکومت»، «قدرت و مقاومت»، «چندملیتی‌ها در تجارت»، «سیاست‌های امپراطوری»، «شورش عربی و ضد حمله امپریالیستی»، «حکمرانان و در امپراطوری ایالات متحده»، «پایان جمهوری و توهم امپراطوری»، «افسردگی جهانی و جنگ‌های منطقه‌ای»، «جنايات جنگی در غزه و ستون پنجم صهیونیسم در آمریکا»، «امپریالیسم و سرمایه‌داری در قرن بیست و یکم»، «فرا تراز نئولیبرالیسم»، «جنبش‌های اجتماعی در امریکای لاتین»، «طبقه اجتماعی، حکومت و قدرت در جهان سوم».

■ تأثیر انقلاب اسلامی ایران در منطقه

ایران به دلیل حمایتش از استقلال در برابر امپریالیسم، نقش بسیار مهمی دارد. سرنگون کردن شاه در این معادله عنصر فوق العاده مهمی بود. انقلاب ایران در الهام بخشیدن به جنبش‌های اسلامی با ماهیت ضد امپریالیستی، تأثیر عمده‌ای داشت. در طول زمان، ایران با مشکلاتی روبرو بود؛ از جمله جنگی که توسط عراق، در زمان صدام حسین آغاز شد و بر اقتصاد و زندگی ایرانی‌های بسیاری تأثیر گذاشت. ولی وضعیت ایرانی‌ها بهبود پیدا کرد و صدام

سقوط کرد و ایرانی‌ها اکنون یکی از ستون‌های یک شبکه بین‌المللی شده‌اند؛ بویژه به علت روابط ایران با دولت عراق و به صورت خاص با سوریه، روسیه و حزب‌الله لبنان.

■ آینده ایران

من بر این باورم ایران در صورتی آینده خوبی خواهد داشت که اقتصاد خود را متنوع کرده و از وابستگی‌اش به نفت دست بکشد، روابط خود را در آسیا عمیق کند و مانند چین، روابطش را با کشورهای جهان سوم توسعه دهد. معتقدم که آینده ایران در گذر از اقتصاد بازاری به اقتصاد صنعتی و نوسازی کشاورزی خواهد بود. معتقدم، بسیار اهمیت دارد که ایران از جنبه سیاسی، نظامی و دیپلماسی آماده و قوی باشد تا بتواند سیاست‌های مستقل خود را ادامه دهد. به اعتقاد من ایران به سوی اهمیت دادن بیشتر به فناوری و آموزش عالی خواهد رفت. ایران تاریخ و سنت عظیمی در حوزه یادگیری دارد و من فکر می‌کنم ایران باید توسعه فناوری و علمی خود را عمیق‌تر پیگیری کند و سیاست مستقل خود را در همه این زمینه‌ها با سرعت بیشتری ادامه دهد. در خاورمیانه ایران باید

مسأله اصلی ایران در این زمان

ایجاد پیوند با دنیای دینامیک

اقتصادی مانند چین و افزایش

تجارت و متنوع کردن روابط

است. ایران باید به خود این

اطمینان را بدهد که سرعت

مبارزه را پایین نمی‌آورد و در

برابر تلاش‌های امپریالیسم

برای سرنگونی حکومت،

آسیب‌ناپذیر خواهد بود. خطر

بزرگ ایالات متحده است که

در حال حاضر به صورت جدی

درگیر تفرقه و دوگانگی داخلی

است

به حمایت خود از نهضت‌های استقلال طلبانه مانند حزب‌الله که تلاش دارند حکومت لبنان را اصلاح کنند ادامه دهد. علاوه بر این فکر می‌کنم ایران قرن بیست و یکم کشوری بسیار پیشرفته، متنوع و مترقی در کل منطقه است و فراتر از آن حتی خواهد بود.

■ گسترش جنبش‌های انقلابی

جنبش‌های انقلابی در امریکای لاتین، آسیا و در دیگر مناطق دنیا در حال گسترش هستند. با این حال بر این باورم که در ۱۰ سال آینده بیش از پیش با حکومت‌های مترقی سروکار خواهیم داشت تا حکومت‌های انقلابی؛ حکومت‌های مترقی مانند چین که به همراه روسیه و کشورهای که برنامه‌ای خارج از بلوک امپریالیستی دارند، می‌خواهند شبکه بین‌الملل جدیدی بسازند. در همین زمان در امریکای لاتین حکومت‌های مترقی مانند ونزوئلا، بولیوی، کوبا و نیکاراگوئه روی کار هستند که می‌توانند پایه‌ای برای تجارت و همکاری‌های بین‌المللی فراهم کنند.

بر این باورم که مسأله اصلی ایران در این زمان ایجاد پیوند با دنیای دینامیک اقتصادی مانند چین و افزایش تجارت و متنوع کردن روابط است. ایران باید به خود این اطمینان را بدهد که سرعت مبارزه را پایین نمی‌آورد و در برابر تلاش‌های امپریالیسم برای سرنگونی حکومت، آسیب‌ناپذیر خواهد بود. خطر بزرگ ایالات متحده است که در حال حاضر به صورت جدی درگیر تفرقه و دوگانگی داخلی است.

تا زمانی که دین رابطه خود را با مبارزات مردم حفظ کند، نقش حیاتی دارد. این در حالی است که مسیحیانی هستند که از امپریالیسم حمایت می‌کنند و مسیحیانی نیز هستند که مقابل آن مقاومت می‌کنند. نیروهای اسلام‌گرای هستند که با امپریالیسم متحد شدند و مأموریت‌های کثیف آن را دنبال می‌کنند و اسلام‌گرایان مترقی نیز هستند که در حمایت از فقرا و سیاست‌های مستقل اقتصادی، نقش حیاتی دارند. معتقدم که دین باید نسبت به برآورد معنوی و مادی که ایجاد می‌کند قضاوت شود.

■ اتفاقات اخیر فرانسه

اتفاقات اخیر فرانسه خیلی مثبت بود و نشان داد که سازمان طغیان طبقات اجتماعی و مبارزات مردمی مؤثرترین مسیر برای ایجاد تغییر است. رئیس‌جمهور مکرون تلاش کرد تا هزینه زندگی را برای طبقه کارگر بیشتر و برای ثروتمندان کمتر کند. مردم به خیابان‌ها آمدند و با بستن بزرگراه‌ها حکومت را مجبور کردند امتیاز بدهد.